

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

«Гаряча» тема місяця —
**«Рівень готовності підприємств до можливих
зимових знеструмлень»**

Листопад 2024 року
Випуск #14
(опитування 13-21 листопада 2024р.)

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #14 | Листопад 2024

- У листопаді 2024 року загальний індекс Барометру бізнесу знизився до позначки **39,4** пунктів, демонструючи падіння на **↓-0,9** пункти порівняно з минулим місяцем. Це найнижче значення за весь період регулярних спостережень, починаючи з жовтня 2023 р.
- Покращення ситуації прогнозується лише у секторі будівництва, де значення Барометру бізнесу дорівнює **52,9** пунктів, але кількість оптимістично налаштованих підприємців продовжує скорочуватися третій місяць поспіль (**↓-2,1** відносно минулого місяця).
- Помірно послабилися негативні очікування у секторах торгівлі (**41,0↑+0,6**) та послуг (**40,5↑+0,2**), але песимістичні настрої продовжують переважати над оптимістичними.
- У секторі виробництва спостерігаються найбільш обережні очікування і кількість скептиків збільшується (**37,0↓-1,6**).
- Незалежно від розміру бізнесу у всіх категоріях домінують негативні очікування. Мікро та середні підприємства несуттєво послабили свої негативні очікування (**42,3↑+0,1** та **38,0↑+0,4** відповідно). Натомість малі та великі підприємства демонструють збільшення кількості песимістично налаштованих респондентів (**37,9↓-2,7** та **42,2↓-2,8** відповідно).
- Бачення експортерів щодо майбутнього знаходиться у тренді, притаманному всьому бізнесу, хоча й характеризується незначним послабленням песимістичних очікувань (**39,5↑+2,0**).
- Результати відповідей на запитання стосовно рівня готовності підприємств до можливих зимових знеструмлень свідчить, що більшість бізнесу певним чином підготувалась. Так, 59% респондентів вже мають генератор, 6% – використовують альтернативні джерела енергії або забезпечили автономне живлення (3%). Ще 18% знаходяться у процесі закупки необхідного обладнання.

Значення Барометру бізнесу 50 вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 50 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 50 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

За світовою практикою при сприятливих умовах бізнес-середовища значення індексу становить 60+.

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

БАРОМЕТР
БІЗНЕСУ

	2023			2024										
	Жовт	Лист	Груд	Січ	Лют	Бер	Квіт	Трав	Черв	Лип	Сер	Вер	Жов	Лист
Загальний														
Виробництво														
Послуги														
Торгівля														
Будівництво														
Мікропідприємства														
Малі підприємства														
Середні підприємства														
Великі підприємства														
Експортери														

- значення індексу становить понад 55 пунктів
- значення індексу становить від 45 до 55 пунктів (± 10% від 50 пунктів)
- значення індексу становить менше 45 пунктів

39,4↓-0,9

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

ВИРОБНИЦТВО

37,0↓-1,6

БУДІВНИЦТВО

52,9↓-2,1

ПОСЛУГИ

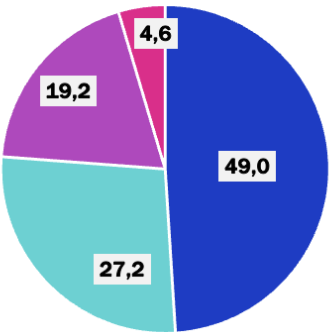
40,5↑+0,2

ТОРГІВЛЯ

41,0↑+1,2

Розподіл респондентів за секторами,
у відсотках

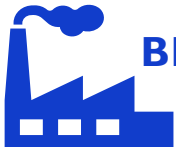
- Виробництво
- Послуги
- Торгівля
- Будівництво

39,4↓-0,9

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

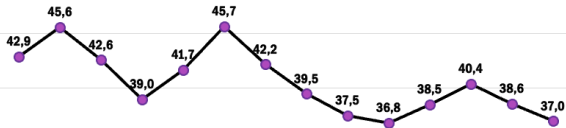

Жовт. 2023 Листоп. 2023 Груд. 2023 Січ. 2024 Лют. 2024 Берез. 2024 Квіт. 2024 Трав. 2024 Черв. 2024 Лип. 2024 Серп. 2024 Верес. 2024 Жовт. 2024 Листоп. 2024

ВИРОБНИЦТВО

37,0↓-1,6

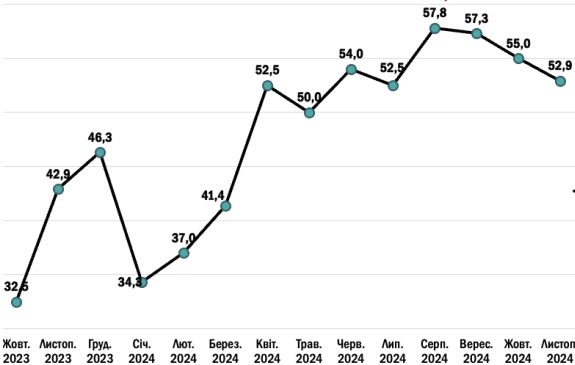

Жовт. 2023 Листоп. 2023 Груд. 2023 Січ. 2024 Лют. 2024 Берез. 2024 Квіт. 2024 Трав. 2024 Черв. 2024 Лип. 2024 Серп. 2024 Верес. 2024 Жовт. 2024 Листоп. 2024

БУДІВНИЦТВО

52,9↓-2,1

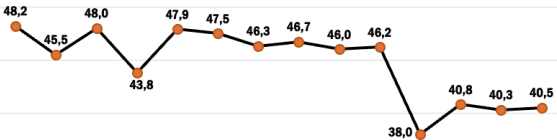

Жовт. 2023 Листоп. 2023 Груд. 2023 Січ. 2024 Лют. 2024 Берез. 2024 Квіт. 2024 Трав. 2024 Черв. 2024 Лип. 2024 Серп. 2024 Верес. 2024 Жовт. 2024 Листоп. 2024

ПОСЛУГИ

40,5↑+0,2

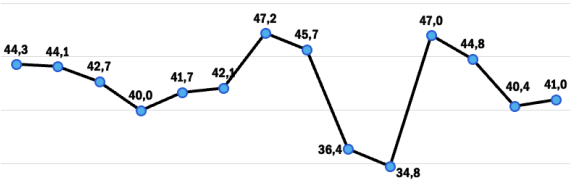

Жовт. 2023 Листоп. 2023 Груд. 2023 Січ. 2024 Лют. 2024 Берез. 2024 Квіт. 2024 Трав. 2024 Черв. 2024 Лип. 2024 Серп. 2024 Верес. 2024 Жовт. 2024 Листоп. 2024

ТОРГІВЛЯ

41,0↑+0,6

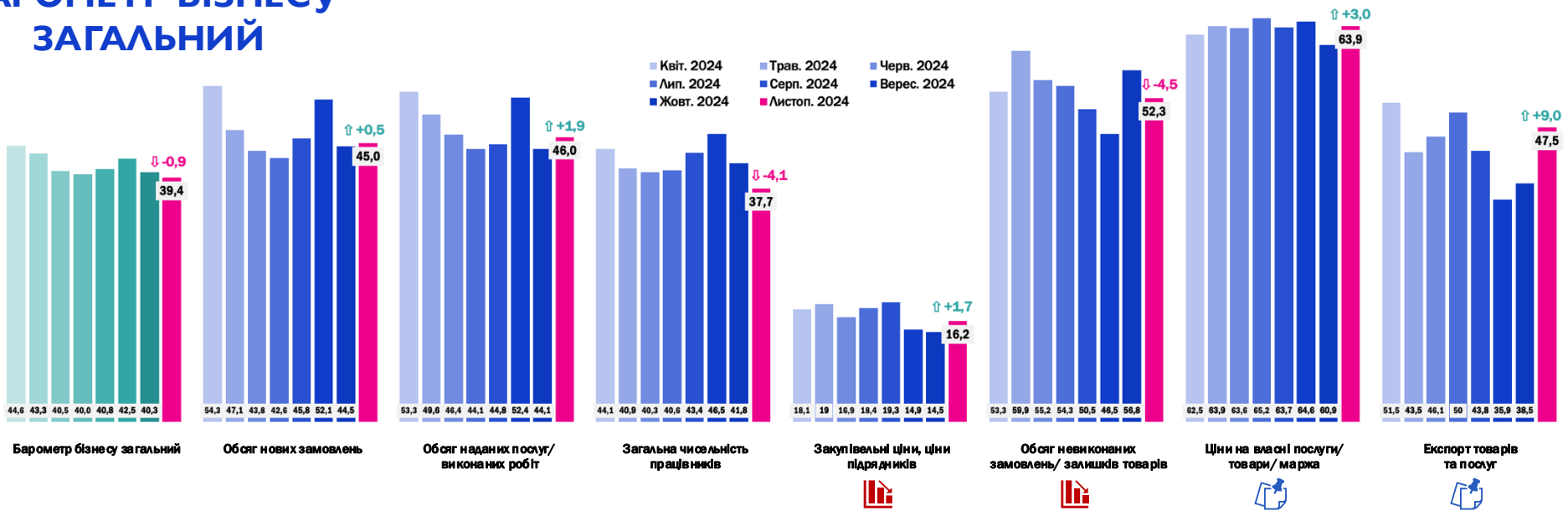
Жовт. 2023 Листоп. 2023 Груд. 2023 Січ. 2024 Лют. 2024 Берез. 2024 Квіт. 2024 Трав. 2024 Черв. 2024 Лип. 2024 Серп. 2024 Верес. 2024 Жовт. 2024 Листоп. 2024

39,4

↓-0,9

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ ЗАГАЛЬНИЙ

Індекси Барометру бізнесу за показниками у листопаді 2024 року в порівнянні з жовтнем 2024 року

У листопаді 2024 року загальний індекс Барометру бізнесу зменшився на 0,9 пункти та зупинився на позначці 39,4.

Позитивні очікування бізнесу стосуються зменшення обсягів невиконаних замовлень, хоча динаміка негативна (52,3↓-4,5), а також потенціалу збільшення цін на власні послуги чи товари (63,9↑+3,0).

Інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань (значення Барометру менше 50 пунктів). Серед представників бізнесу домінує позиція щодо зменшення обсягів нових замовлень (45,0↑+0,5), обсягів наданих послуг чи виконаних робіт (46,0↑+1,9) та загальної чисельності працівників (37,7↓-4,1). Традиційно найбільш проблемною сферою для бізнесу залишається зростання закупівельних цін та цін підрядників (16,2↑+1,7).

Незважаючи на суттєве послаблення негативних очікувань (↑+9,0), індекс Барометру відносно експорту товарів та послуг прогнозується лише на рівні 47,5 пунктів.

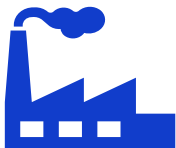

Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

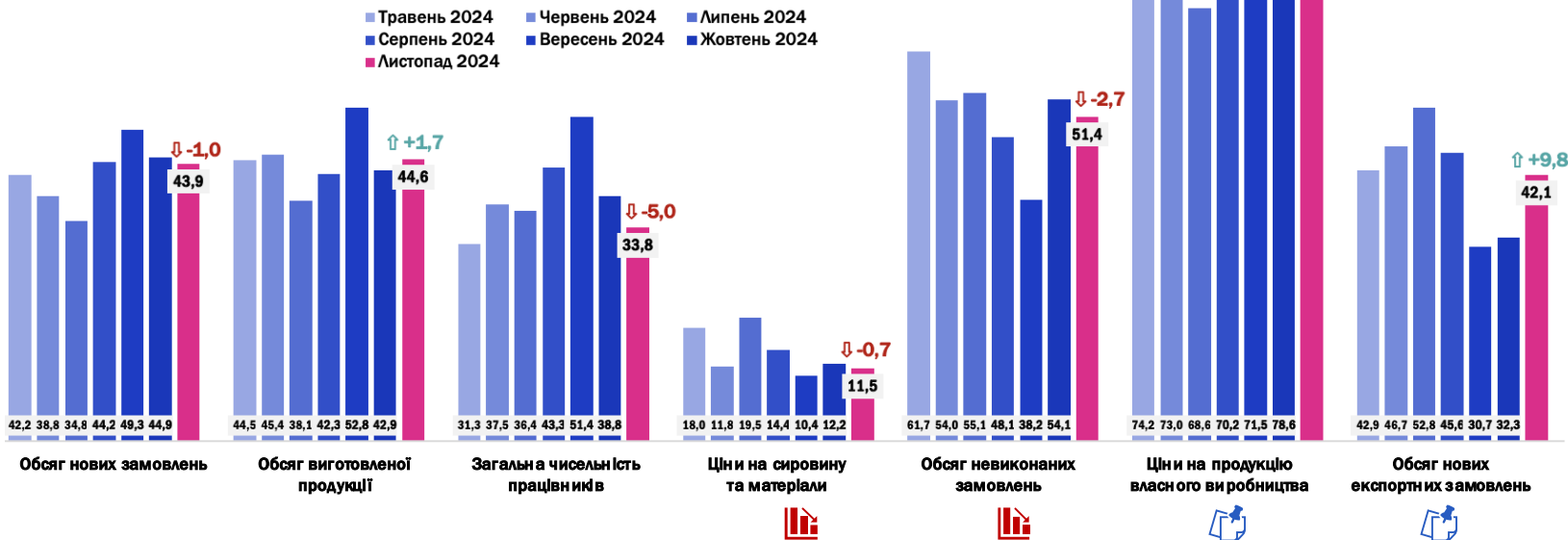
Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

ВИРОБНИЦТВО

37,0↓-1,6

Очікування бізнесу сектору виробництва
у листопаді 2024 року в порівнянні з жовтнем 2024 року

У листопаді 2024 року сектор виробництва демонструє другий місяць поспіль посилення песимістичного ставлення до майбутнього (37,0↓-1,6).

Позитивні очікування бізнесу домінують над негативними відносно зменшення обсягів невиконаних замовлень (51,4↓-2,7), а також можливостей подальшого збільшення цін на продукцію власного виробництва (78,2↓-0,2), хоча в обох випадках спостерігається зменшення оптимістичних прогнозів.

Всі інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань. Представниками сектору виробництва прогнозується зменшення обсягів нових замовлень (43,9↓-1,0), обсягів виготовленої продукції (44,6↑+1,7) та загальної чисельності працівників (33,8↓-5,0). Традиційно найбільш проблемною сферою для бізнесу залишається зростання закупівельних цін на сировину та матеріали (11,5↓-0,7).

Незважаючи на суттєве послаблення негативних очікувань прогнозується скорочення обсягів нових експортних замовлень (42,1↑+9,8).

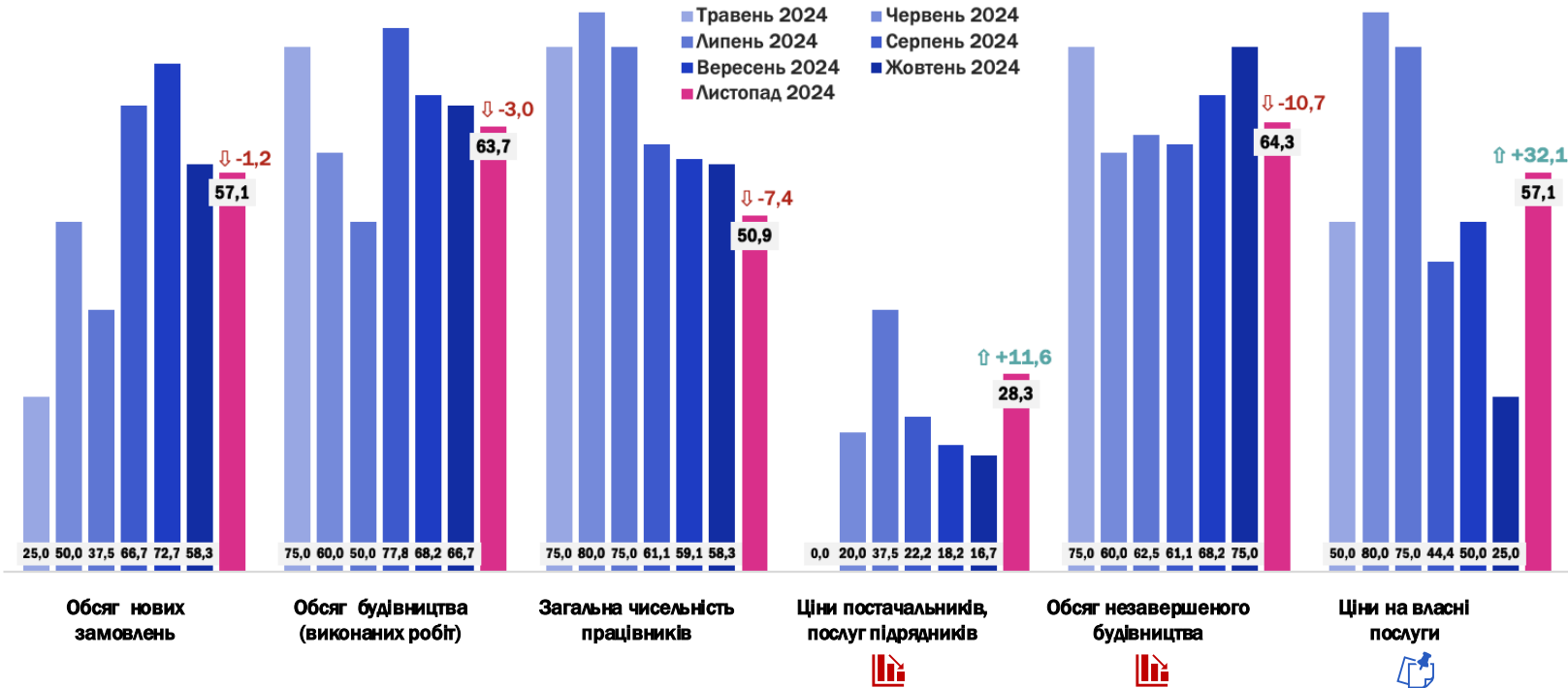

БУДІВНИЦТВО

52,9 ↓-2,1

Очікування бізнесу сектору будівництва у листопаді 2024 року в порівнянні з жовтнем 2024 року

У листопаді 2024 року Барометр сектору будівництва все ще демонструє позитивні очікування, незважаючи на помірну тенденцію до послаблення (52,9↓-2,1), яка спостерігається третій місяць поспіль.

Більшість показників відображають оптимістичний погляд бізнесу у майбутнє, хоча позитивні настрої переважно послаблюються. До закінчення року очікується зростання обсягів будівництва / виконаних робіт (63,7↓-3,0) та зростання цін на власні послуги (57,1↑+32,1). Прогнозується збільшення обсягів нових замовлень (57,1↓-1,2) та зменшення обсягів незавершеного будівництва (64,3↓-10,7) на тлі практично збереження загальної кількості працівників (50,9↓-7,4).

За оцінками підприємців, які представляють сектор будівництва, очікується подальше зростання цін постачальників (28,3↑+11,6).

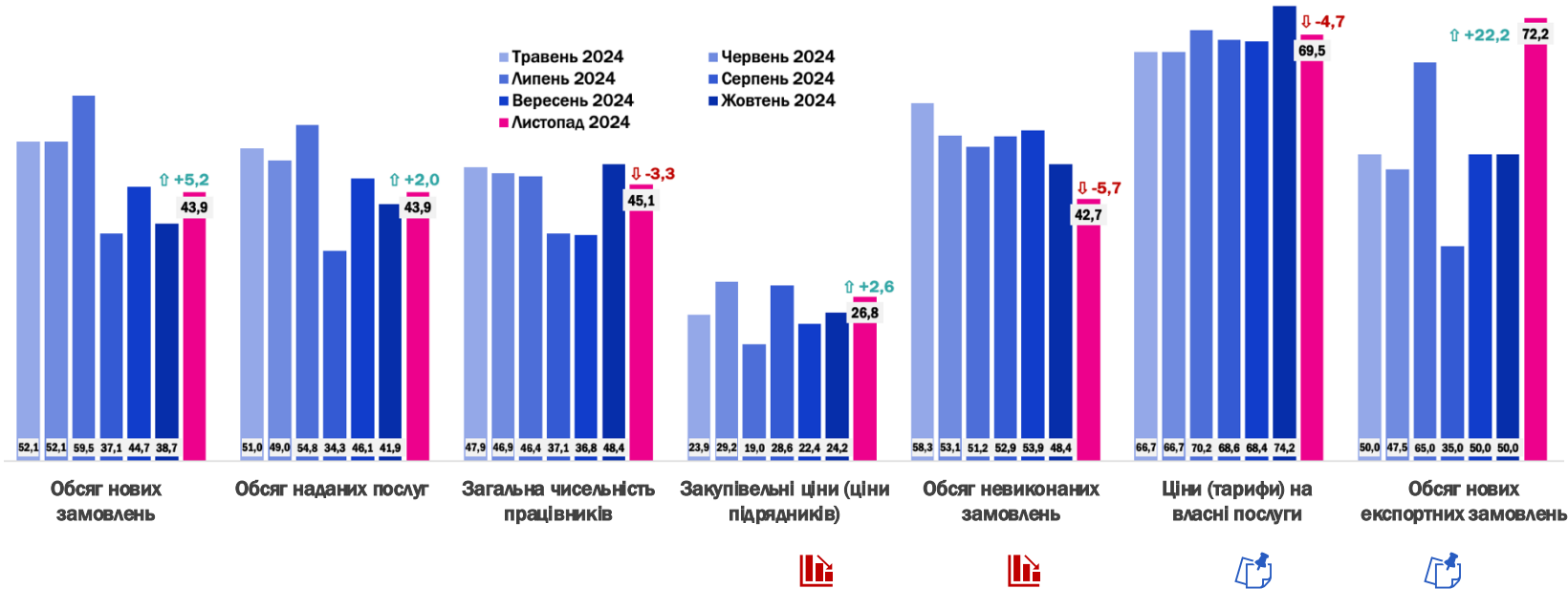
ПОСЛУГИ

40,5

↑+0,2

Очікування бізнесу сектору послуг у листопаді 2024 року в порівнянні з жовтнем 2024 року

У листопаді 2024 року підприємства сектору послуг демонструють незначне послаблення негативних очікувань, які незважаючи на це залишаються домінуючими (40,5↑+0,2).

Оптимізм спостерігається щодо потенціалу збільшення цін (тарифів) на власні послуги (69,5↓-4,7) та обсягів нових експортних замовлень (72,2↑+22,2).

Стосовно інших показників очікування бізнесу негативні.

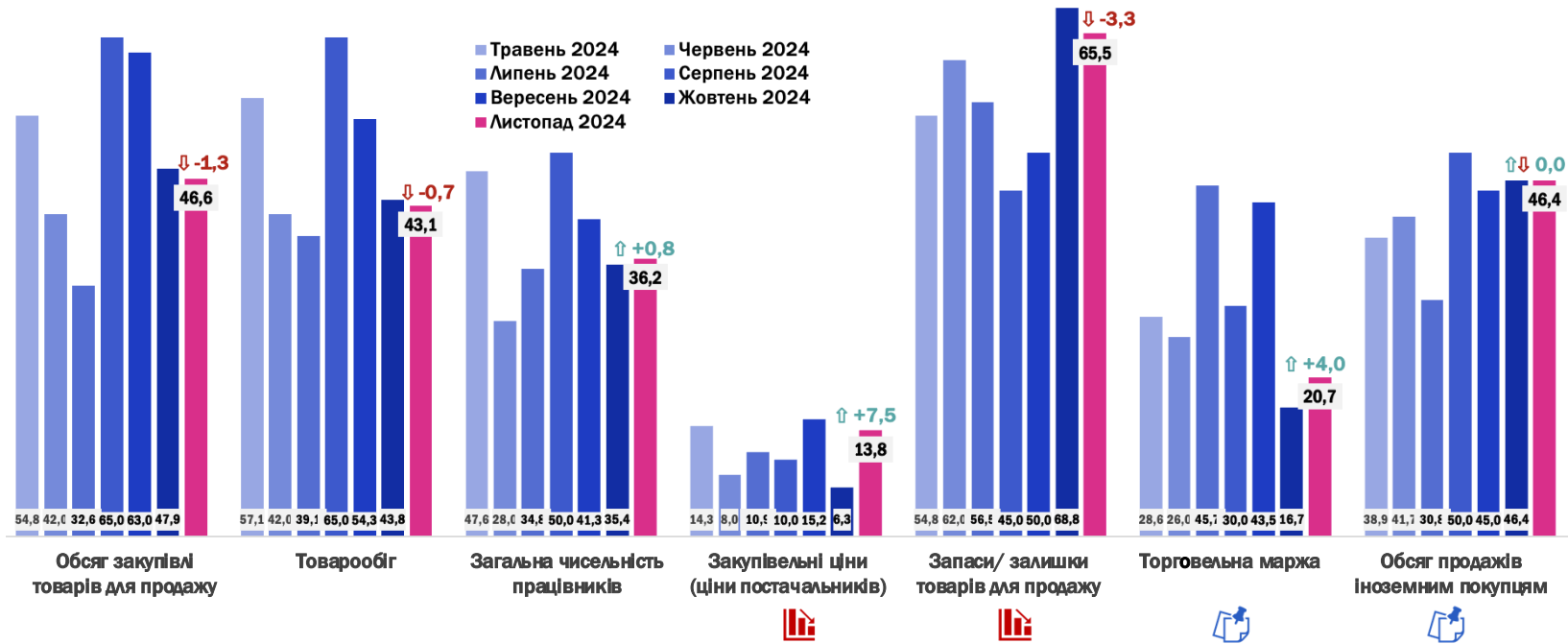
Так, незважаючи на зростання позитивних очікувань, прогнозується помірне скорочення обсягів нових замовлень (43,9↑+5,2) та обсягів наданих послуг (43,9↑+2,0). Посилення песимістичних настроїв бізнесу стосується скорочення загальної чисельності працівників (45,1↓-3,3), а також накопичення обсягів невиконаних замовлень (42,7↓-5,7).

Традиційно більшість представників бізнесу прогнозує подальше зростання закупівельних цін або цін підрядників (26,8↑+2,6).

ТОРГІВЛЯ

Очікування бізнесу сектору торгівлі у листопаді 2024 року
в порівнянні з жовтнем 2024 року

Індекс Барометру бізнесу сектору торгівлі у листопаді 2024 року продемонстрував незначне зростання і залишився у зоні негативних очікувань (41,0↑+0,6).

Позитивні очікування бізнесу обмежуються скороченням запасів або залишків товарів для продажу (65,5↓-3,3).

Інші показники в меншому або більшому ступені знаходяться у зоні негативних очікувань бізнесу. Прогнозується скорочення обсягів закупівлі товарів для продажу (46,6↓-1,3), товарообігу (43,1↓-0,7) та загальної чисельності працівників (36,2↑+0,8).

Незважаючи на певне послаблення негативних очікувань, прогнозується скорочення торговельної маржі (20,7↑+4,0) на тлі зростання закупівельних цін (13,8↑+7,5).

Обсяг продажів іноземним покупцям несуттєво скоротиться (46,4↑↓0,0).

39,4 ↓-0,9

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

42,3 ↑+0,1

МАЛІ
підприємства
(від 10 до 50 осіб)

37,9 ↓-2,7

ЕКСПОРТЕРИ

39,5 ↑+2,0

СЕРЕДНІ
підприємства
(від 50 до 250 осіб)

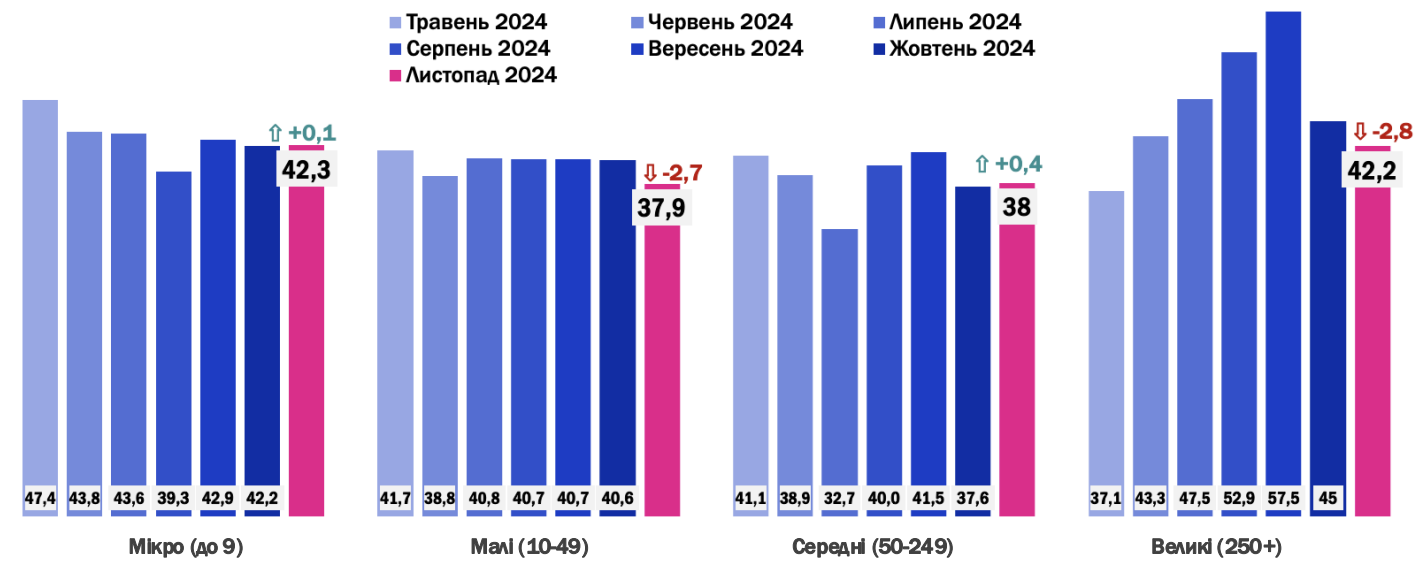
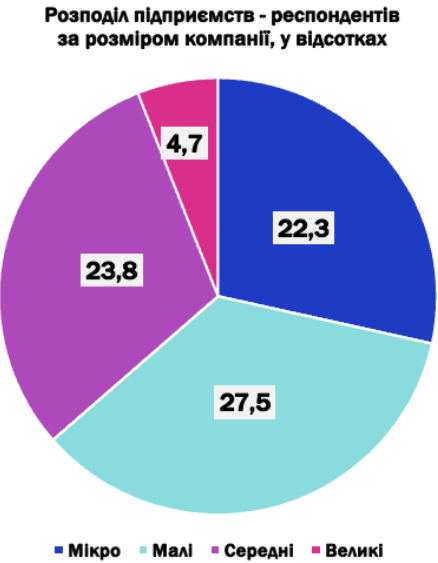
38,0 ↑+0,4

ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

42,2 ↓-2,8

Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу (підприємств) у листопаді 2024 року в порівнянні з жовтнем 2024 року

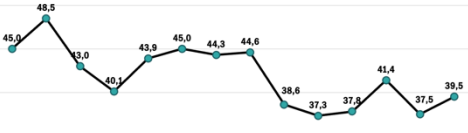

У листопаді 2024 року, як і раніше, домінують негативні очікування незалежно від розміру бізнесу. Найбільш песимістично налаштовані представники малого та середнього бізнесу (37,9↓-2,7 та 38,0↑+0,4 відповідно). Серед підприємців, які представляють мікро та великий бізнес, баланс оптимістів та песимістів дещо кращий, але все одно домінують негативні очікування. Значення барометру за цими групами не перевищує 42,3 пунктів.

39,5 $\uparrow +2,0$

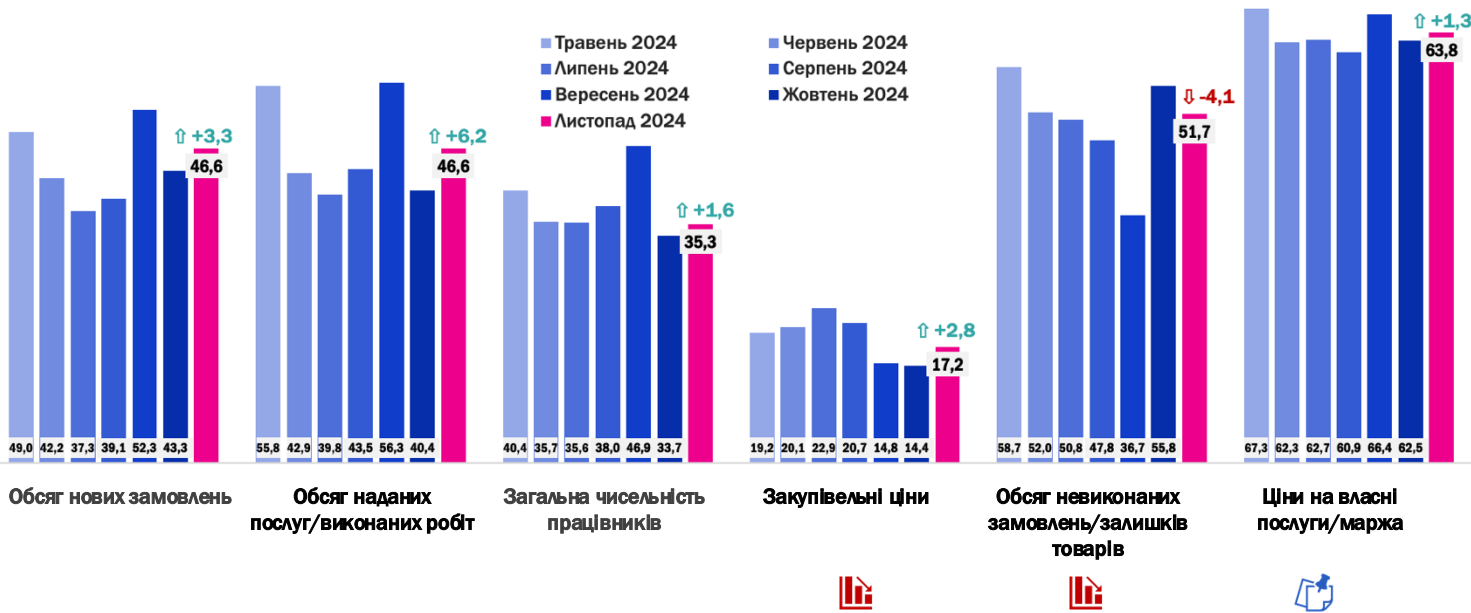
ЕКСПОРТЕРИ
40,4% респондентів

Жовт. 2023 Листоп. 2023 Груд. 2023 Січ. 2024 Лют. 2024 Берез. 2024 Квіт. 2024 Трав. 2024 Черв. 2024 Лип. 2024 Серп. 2024 Верес. 2024 Жовт. 2024 Листоп. 2024

Очікування експортерів усіх секторів у листопаді 2024 року
в порівнянні з жовтнем 2024 року

Надає додаткову оцінку умов ринку, в Барометрі бізнесу не враховується

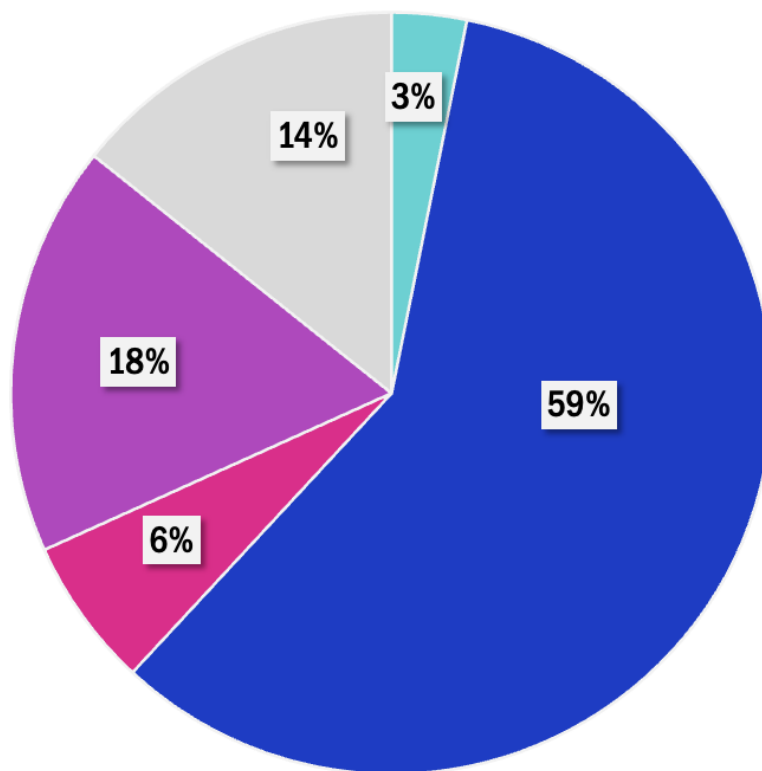
У листопаді 2024 року експортери продемонстрували незначне послаблення негативних очікувань (39,5 $\uparrow$ +2,0).

Незважаючи на послаблення негативних очікувань, прогнозується незначне скорочення обсягів нових замовлень (46,6 $\uparrow$ +3,3) та обсягів наданих послуг або виконаних робіт (46,6 $\uparrow$ +6,6), а також значне скорочення загальної чисельності працівників (35,3 $\uparrow$ +1,6).

В умовах зростання закупівельних цін (17,2 $\uparrow$ +2,8) очікується скорочення невиконаних замовлень (51,7 $\downarrow$ -4,1) та збільшення цін на власні послуги (63,8 $\uparrow$ +1,3).

ГОСТРЕ ПИТАННЯ ЛИСТОПАДА 2024

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

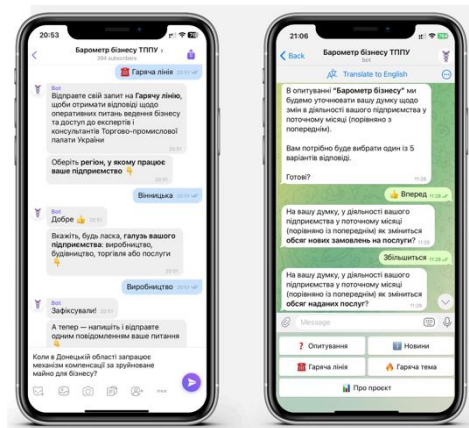
Рівень готовності підприємства до
можливих зимових знеструмлень?

- Забезпечили автономне живлення
- Маємо генератор
- Альтернативні джерела енергії
- Купуємо обладнання
- Не забезпечені, скорочуємо споживання

ПРОЙТИ ОПИТУВАННЯ

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- «Гостре» питання місяця
- «Гаряча» лінія системи ТПП в Україні

Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування змін у настроях бізнес-середовища в наступному місяці порівняно з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги). Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України. Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

МЕТОДОЛОГІЯ

Барометр бізнесу розраховується за методикою PMI (Purchasing Manager Index):

$$PMI = (P1 * 1) + (P2 * 0,5) + (P3 * 0)$$

де:

P1 = % відповідей, які повідомляють про покращення

P2 = % відповідей, у яких немає змін

P3 = % відповідей, що повідомляють про погіршення

- Значення **вище 50** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 50** означає скорочення.
- Значення **50** вказує на те, що немає змін порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «**Закупівельні ціни**» та «**Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів**» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для деталізації наданих відповідей використовується шкала 5-х вимірів (зменшиться – скоріше зменшиться – без змін – скоріше збільшиться – збільшиться).

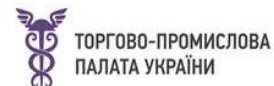
Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 3 виміри, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться та скоріше зменшиться;
- без змін;
- скоріше збільшиться та збільшиться.

ЗА ПІДТРИМКИ

Виконавець:

Цю публікацію було створено Торгово-промисловою палатою України в рамках Проєкту “Підтримка інклюзивного економічного розвитку в Україні шляхом узгодження експортної стратегії з регіональним розвитком і ЦСР”, що фінансується [Урядом Німеччини](#) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit ([GIZ](#)) GmbH у співпраці з Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

Думки, висновки чи рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам (авторкам) та упорядникам (упорядницям) і не обов’язково відображають погляди уряду Німеччини, GIZ, Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні або інших агенцій ООН.